

Utorak, 13. maj 2008.

Svedok P-69

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.04 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u ovoj sudnici, kao i onima koji nas prate iz Zagreba putem videolinka. Dobro jutro, gospodine Doraiswamy. Pre nego što počnemo sa ispitivanjem ovog svedoka želim da obavesti strane da je Pretresno veće odlučilo da odobri zaštitne mere onako kako su tražene. Razlozi slede. To znači da za svedoka imamo iskrivljenje lika i pseudonim P-69. Takođe želim da obavestim strane da je na predlog Službe za žrtve i svedoke, Pretresno veće odlučilo da imamo kratke sednice imajući u vidu starosnu dob i zdravstveno stanje svedoka P-69. To znači da će sednice trajati otprilike jedan sat i pauze nešto duže nego što je uobičajeno. Nadalje, strane su obavestene da svedok P-69 ima nekih problema sa sluhom. Testirali smo tehniku i izgleda da on razume. Naime, može da čuje sa slušalicama i to je prihvatljivo. Ipak morate da imate na umu, ako dođe do nekih nesporazuma u komunikaciji da je to zbog ovih problema sa sluhom. I na kraju, takođe smo obavesteni da svedok ne vidi dobro, što ne iznenađuje u njegovim godinama, ali je zaboravio svoje naočare što bi moglo da prouzrokuje dodatne probleme, ali videćemo kako ćemo to prevladati. I konačno, na osnovu razgovora koji je svedok imao sa Službom za žrtve i svedoke, izgleda da je on u potpunosti sposoban da razume i komunicira sa drugima ako se ne meša više stvari u isto vreme. Moram da priznam da čak i ja u mojim godinama ponekad imam problema sa složenim pitanjima i tako dalje. Stoga ćemo da pokušamo sa jednostavnim pitanjima koje svedok razume a onda će i Pretresno veće da ih razume. Gospodine Tieger, ko će ispitivati svedoka?

TUŽILAC TIEGER: Hvala, časni Sude, gospodine Hedaraly će preuzeti svedoka.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Hedaraly, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC HEDARALY: Spremni smo.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Doraiswamy, molim vas...

TUŽILAC HEDARALY: Tužilaštvo poziva svedoka P-69.

SUDIJA ORIE: U redu. Pre toga moramo da rešimo neke probleme sa slušalicama, ali to je stvar...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Da. Da li je to rešeno? Molim vas, gospodine Doraiswamy da se pobrinete da svedok uđe u sobu u kojoj se vi nalazite.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, svedoče P-69. Da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK P-69: Čujem, čujem dobro. Čujem.

SUDIJA ORIE: Da. Pre nego što počnemo sa radom, prvo molim sekretara da obavesti Pretresno veće ko je sve prisutan u sobi u ovom trenutku.

sekretar: *(govori preko video linka)*. Hvala, časni Sude i dobro jutro svima u sudnici. Svedok se nalazi pored mene i takođe audio/vizuelni tehničar i predstavnik Sekretarijata Suda, gospodin Bruno Kuzmić. Nas trojica smo prisutni.

SUDIJA ORIE: Dobro. Hvala na informaciji. Svedoče P-69, pre nego što počnete da svedočite pravila zahtevaju od vas da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine. Tekst svečane izjave vam je uručen. Nadam se da ćete moći da pročitate. Molim vas da pročitate naglas.

SVEDOK-P69: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

svedok: P-69

(svedok svedoči preko videolinka)

SUDIJA ORIE: Hvala. Svedoče P-69, Pretresno veće je odlučilo da odobri zaštitne mere koje ste tražili a to je iskrivljen lik i pseudonim. To znači da nećemo da koristimo vaše pravo ime, nego ćemo ovde da vam se obraćamo kao svedoku P-69. Zbog toga molim strane da vode računa da se postavljanjem pitanja ne daju indikacije na osnovu kojih bi mogao da se zaključi identitet svedoka. Dakle, tražite privatnu sednicu kad god je to potrebno. Prvo će vas ispitivati gospodin Hedaraly, zastupnik Tužilaštva. Gospodine Hedaraly, izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine predsedavajući. Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro gospodine sekretare u Zagrebu. Dobro jutro svedoče.

SVEDOK-P69: Dobro jutro.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY: Ako možemo prvo da dobijemo dokument sa spiska po *Pravilu 65* koji nosi broj 4860, što je tabulator broj 1 za gospodina sekretara u Zagrebu. To je papir sa pseudonimom i molim da se ne pokazuje van sudnice.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče P-69, da li možete da potvrdite da su ovo vaši lični podaci?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Mogu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Vidim.

SUDIJA ORIE: Molim vas da pređemo na privatnu sednicu na trenutak.

(privatna sednica)

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala. Gospodine sekretare, da li možemo da postavimo na ekran dokument sa spiska po *Pravilu 65ter*, koji nosi broj 4858, ponovo pod pečatom. To je tabulator broj 2 za gospodina sekretara u Zagrebu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče P-69, da li se sećate da ste obavili razgovor sa predstavnicima kancelarije Tužilaštva 31. maja 1997. godine i dali pisanu izjavu toga dana?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I da li ste imali priliku da ponovo pregledate tu izjavu juče?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I koliko sam shvatio treba uneti neke ispravke u vezi sa leševima koje ste vi pronašli u svom zaseoku. Trebamo da napravimo razliku između onoga što ste vi lično videli ili što vam je neko drugi opisao.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete sada to da razjasnite Pretresnom veću?

SUDIJA ORIE: Molim vas da ponovo upozorite svedoka da kada govori o tim leševima, da bude jasno da govori o braći i sestrama ili kome god, da ne govori puna imena.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas kada o tome govorite da se služite samo ličnim imenima a da ne spominjete i prezimena.

TUŽILAC HEDARALY: Imena su sasvim dovoljna, časni Sude, i trebalo bi da zaštitite poverljivost podataka.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Možda mogu da vam pomognem. Koliko ste leševa videli u svom zaseoku kada ste se vratili?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Samo sam jednoga vidio u mome... u mome dvorištu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I kako se on zvao. Molim vas, recite nam samo lično ime osobe koju ste pronašli u svom dvorištu?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ilija.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A za ostala četiri leša koja ste spomenuli u svojoj izjavi rekao vam je neko drugi. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: To mi je rekla jedna žena koja nije baš pametna. Šetala se okolo slobodno. Bilo joj je dozvoljeno da se slobodno kreće. Ona mi je to rekla ali ja lično nisam video jer nisam normalno išao tom stazom, tim putem.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Pred vama se nalazi vaša izjava svedoka. Da li je to vaš potpis na dnu prve stranice sa leve strane?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da. Vidim.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li taj potpis znači da je vaša izjava, uz ove ispravke o tim leševima koje smo sad napravili, upravo ono što ste vi rekli predstavnicima kancelarije Tužilaštva 1997. godine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da. Da, da. Jeste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I sadržaj te izjave koju ste vi potpisali u maju 1997. godine bio je najbolji i najtačniji u to vreme kad ste je davali, po vašem sećanju i znanju?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I konačno, kada bi vam danas postavljali ona ista pitanja koja su vam postavljali 1997. godine, da li biste i danas dali iste odgovore?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, zaboravio sam toga dosta. U zaborav ide. Nema... starost je to... starost.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Shvatam. Ali u onoj meri u kojoj ste mogli da upamtite, rekli ste da je ova izjava tačna. Tako da biste, u onoj meri u kojoj vam vaše pamćenje omogućava, dali biste odgovore i danas na pitanja koja su vam tada postavljena, zar ne?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, i bi i ne bi. Jer ne možem... ne možem sjetit se svega toga.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ali vi ste tu izjavu 1997. godine potpisali. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, jesam ali sam bio šlogiran i svoja bolest svoje nosi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ali vi ste ovu izjavu potpisali 1997. godine i potpisali ste je jer je bila tačna, zar ne?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, tačno. Sigurno je tačno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Znači, kada bi vam danas postavili ta ista pitanja i kad biste vi mogli da se setite svega toga, onda bi ti odgovori bili isti kao i ovi koji su zapisani u ovoj izjavi?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, naravno samo što... samo što ja ne bih sjetio se.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da je to onda najbolje što možemo da dobijemo u vezi sa svedočenjem po *Pravilu 92bis* i naravno jer se tim *Pravilom 92bis* ne uzima u obzir vreme kao faktor koji bi mogao da onemogućiti svedoka da pruži iste odgovore, zato što je čovek možda nešto u međuvremenu i zaboravio. Ali kakva je sada situacija, osim ako sada ne čujem da se Odbrana ne protivi, uzeću da ovo predstavlja izjavu po *Pravilu 92bis*. Naravno, još uvek može da se tvrdi ako se svedok nečega ne seća, da bi to možda moglo da ima uticaja na daljnja pitanja koja će mu biti postavljena, a Pretresno veće će tek onda da odluči kako će s tim da se bavi.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mi se ovde u ime Odbrane Gotovine slažemo. Istina, vi govorite o *Pravilu 92bis* a zapravo mislite na *Pravilo 92ter*, ako ne grešim?

SUDIJA ORIE: Da, da. *Pravilo 92ter*, da, jer inače ne bi bilo daljnjih pitanja za svedoka.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Što se tiče prigovora, međutim, mislim da je ovo što je časni Sud rekao u vezi sa nemogućnošću prisećanja koje usporava unakrsno ispitivanje ili u vezi sa sposobnošću da ispitamo stvari date u izjavi, ja bih se uzdržao. Ali, u svrhu zahteva po *Pravilu 92ter*, nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Onda se postavlja pitanje da li će proizilaziti iz *Pravila 92ter* ili u nekoj meri iz *Pravila 92 quater* mada nije bukvalno primenjivo. Da li ima drugih mišljenja u timovima Odbrane?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

ADVOKAT KAY: Nemamo prigovor, časní Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, u ovom trenutku želeo bih da ponudim u spis dokument pod pečatom sa spiska po *Pravilu 65ter*, koji nosi broj 4858, u skladu sa *Pravilom 92ter*.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor.

ADVOKAT KAY: Nemamo prigovor, časní Sude.

TUŽILAC HEDARALY: Imamo redigovanu verziju za gospodina sekretara, koja može da dobije drugi broj.

SUDIJA ORIE: U redu. Hajde da pokušamo da idemo pravilnim redosledom. Prvo idemo na list sa pseudonimom. Na to obično nema prigovora. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časní Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P178, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P178, pod pečatom, prima se u spis. Gospodine Hedaraly, onda imamo izjavu po *Pravilu 92ter*?

TUŽILAC HEDARALY: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora? Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časní Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P179, takođe pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Nema prigovor. Onda se dokazni predmet Tužilaštva broj P179 prima u spis pod pečatom.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se Pretresnom veću i gospodinu sekretaru zbog lista sa pseudonimom.

SUDIJA ORIE: To će biti lako za prihvatanje u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se na ekran stavi dokument sa spiska po *Pravilu 65ter*, koji nosi broj 4859, pod pečatom u ovom trenutku. A to se nalazi u trećem tabulatoru - za gospodina sekretara u Zagrebu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, da li se sećate da ste dali još jednu izjavu predstavnicima Tužilaštva 18. oktobra 2004. godine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: 2004. godine. Koja je bila? Ne sjećam se.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Mislim da je to bilo kada je istražilac došao u vaše seoce, u vašu kuću i onda vam postavljao neka pitanja?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Istražitelj... ja ne znam. Ja to se ... ne sjećam se.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Jedna istražiteljka sa tamnom kosom?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ne sjećam se.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Molim vas, pogledajte donji desni ugao te izjave na engleskom jeziku koja je sada pred vama.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ovo da. Ovo je...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je to vaš potpis?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Jeste li imali priliku da tu izjavu juče pogledate? Da li vam je to neko pročitao naglas?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jes, pročit'o je.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li taj vaš potpis znači da se u izjavi nalazi tačno sve ono što ste vi tada rekli?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Znači, sadržaj izjave koju ste vi potpisali 2004. godine bio je u to vreme tačan koliko vi najbolje možete da se setite?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste. Će ovo piše?

(Pretrեսno veće se savetuje)

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, imajući u vidu prethodne odgovore svedoka, želeo bih da ponudim da se sada izjava uvrsti u spis po *Pravilu 92ter* a da ne postavljam pitanja o tome da li bi odgovori bili isti danas.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora, pretpostavljam da možemo u ovom slučaju da postupimo isto kao sa prethodnom izjavom po *Pravilu 92ter*.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Da. Koji će to biti broj, gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 180, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P180 prima se u spis pod pečatom. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsedavajući, želeo bih sada da pročitam kratak rezime dokaza sadržanih u dve izjave svedoka, pa vas molim da o tome obavestite svedoka. Bio bih vam zahvalan.

SUDIJA ORIE: Uradićemo to. Svedoče P-69, s obzirom da ste vi već dali neke izjave, pa će uskoro da vam budu postavljena pitanja o tim izjavama, tužilac će sada naglas da pročita jedan kratki sadržaj te dve izjave. Vi ne morate sada ništa da odgovorite, samo slušajte i sačekajte, kako bi i drugi koji učestvuju u postupku mogli da čuju kratak sadržaj onoga o čemu ste govorili. Nakon toga biće vam postavljena pitanja. Dakle, sada samo slušajte. Gospodine Hedaraly, molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da su kopije dostavljene prevodilačkim kabinama. Svedok P-69 je živeo u seocetu severno od Knina kada je počela *Operacija Oluja 5*. avgusta 1995. godine. Dana 5. avgusta 1995. godine oko 10.00 časova ujutro njegovo selo je bilo teško granatirano oko pola sata iz pravca Grahova. Njegova štala je bila pogođena i oštećen joj je krov. Tog dana, kasnije, hrvatski vojnici u oklopnom vozilu ušli su u njegovo selo. Jedan od tih vojnika u vojnoj uniformi prisilio je njegovog komšiju Mitra koji je tada imao 81 godinu da pođe s njim iza kuće. Čuo je jedan rafal iz automatskog oružja. Nedelju dana ili nešto više nakon toga pronađeno je telo ovog starijeg komšije. Svedok P-69 je pobegao u šumu i savetovao je dvoje prijatelja koji su tražili sklonište u njegovoj kući, Milki i Iliji, majci i sinu, da urade isto. Sa mesta gde se krio video je kako hrvatski vojnici pale kuću jednog od njegovih komšija, Đuke. Te noći, po mraku, vratio se i našao je telo Ilije, Milkinog sina, koji se tamo sklonio, kako leži u njegovom dvorištu. Isto tako sreo je druge meštane iz sela kako se kriju u šumi a dan, dva kasnije, jedna od njih je primetila da je njena kuća spaljena. Ova žena se suočila sa hrvatskim vojnicima i ona ih je identifikovala kao pripadnike splitske brigade. Kada se jednom prilikom vratio u svoju kuću, nekih nedelju dana nakon početka *Operacije Oluja*, to je bilo 11. ili 12. avgusta, rečeno mu je da je pored Ilijinog leša pronađeno još leševa. A ti leševi su još ležali tamo. To su bila tela Dmitra, tog čoveka koji je imao 81 godinu, koga je video da ga vode iza kuće, zatim Milkin, Ilijine majke, koja se takođe bila sklonila u njegovoj kući, zatim Đure i jedno telo koje nije bilo identifikovano. Osim toga, on je primetio da su tog dana njegov dom detaljno pretražili; i tokom narednih dana, dok su se skrivali u šumi, promatrao je hrvatske vojnike u uniformi kako pljačkaju kuće u njegovom zaseoku i odnose vredne stvari. Takođe i njegove vredne stvari su bile utovarene u njegov traktor i odvezene. Konačno, svedok P-69 otišao je do baze Ujedinjenih nacija i sa ostalim izbeglicama 17. septembra 1995. godine autobusom je otišao u Srbiju. Ovim je zaključen moj rezime, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY: Gledam, gospodine predsedavajući, da li je sada pogodan trenutak za pauzu?

SUDIJA ORIE: Da. Informisaćemo svedoka. Svedoče P-69, sada će vam se postavljati pitanja. Kada se umorite i kada smatrate da vam je potrebna pauza, molim vas da nam to kažete. Sada bih dao reč gospodinu Hedaralyju da vam postavlja pitanja otprilike 25 minuta, nakon čega smo planirali da napravimo pauzu. Ali ako se vi previše umorite, molim vas da mi to samo kažete i onda ćemo da napravimo pauzu. Da li ste me razumeli?

SVEDOK P-69: Razumeo sam.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu za nekoliko narednih pitanja.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, bez navođenja imena bilo kog od njih, koliko je bili zaselaka u vašem selu?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...)

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Koliko kuća je bilo u vašem zaseoku i molim vas da ne spominjete ime zaseoka, niti imena stanovnika, samo broj kuća u vašem zaseoku u avgustu 1995. godine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: A bilo je jedno... jedno ovako, oko 20 kuća.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A koliko je...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: *(nerazumljivo)*

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A koliko je ljudi živelo u vašem zaseoku u avgustu 1995. godine, pre nego što je počela *Operacija Oluja*?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: A, bilo je toga dosta, samo ne mogu... ko će to znati da prebroji. A došlo na ništa. Neko ima... U jednoj kući toliko je bilo koliko sada u cijelome zaseoku.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Koliko ljudi sada živi u zaseoku?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, ne živi... Kažem vam, živi tu jedno sedam, osam ljudi, žena. To je već ostarilo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A pre toga, u avgustu 1995. godine, koliko je prosečno živelo ljudi u svakoj od tih dvadesetak kuća?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, živjelo je prosječno... prosječno 50, 60 članova tih.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinjavam se, da li govorite o 50 do 60 ukupno u svakoj kući? Pitao sam vas – i možda...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ne, ne...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: ...moje pitanje nije bilo sasvim jasno – koliko je prosečno živelo ljudi u svakoj od tih dvadesetak kuća?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ah, to da. Ovaj, stanovalo petero, šestero, sedmero, osmero, kako će. Troje, dvoje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Dvoje nije bilo nigdje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam na odgovoru. Sada želim da pređem na ono mesto u vašoj izjavi kad ste rekli da je selo bilo granatirano 5. avgusta. Želim da govorimo konkretno o vašem zaseoku ali vas ponovo molim da ne kažete ime.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas, da li možete da kažete Pretresnom veću koliko je granata palo u vaš zaseok?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: To se ne merem sjetiti. Jedno je palo ... moga brata od strica jedna i jedna u moju štalu. Ništa više. A ja više broja ne znam. To je donje selo, dolje donje, ispod pruge. To je dolje padalo više, zato što im je zgodno bilo odozgo gađati. Šta ja znam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dozvolite mi da se sada skoncentišemo samo na vaš zaseok. Rekli ste da su barem dve granate pale na vaš zaseok. Da li sam to tačno shvatio?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, je. Tačno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Ako možete ...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Tačno. Tačno.

TUŽILAC HEDARALY: Ako možemo da dobijemo dokument sa spiska po *Pravilu 65ter*, koji nosi broj 4884. Gospodine sekretare, za vas u Zagrebu, mislim da je to četvrta fotografija u 8. tabulatoru. Gospodine sekretare, ne znam da li možemo da proverimo da li je to ista fotografija koju mi imamo na ekranu. I da li gospodin sekretar to može da proveri. Ako bi gospodin sekretar u Zagrebu samo mogao da pokaže fotografiju, da je okrene prema kameri, tako da potvrdimo da imamo istu fotografiju na našim ekranima. Ne, nije ta. Mislim da je to sledeća. Ne. Možete li da pokušate sledeću? Izvinjavam se zbog ovoga. To je poslednja fotografija. U redu. Možete li onda prethodnu, molim vas? Ne. Onu pre te.

SUDIJA ORIE: Da li bismo možda mogli da damo neke smernice, gospodine sekretare? To bi trebalo da bude ...

TUŽILAC HEDARALY: To je ta. Hvala vam, gospodine sekretare.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, zgrada koju vidimo na fotografiji koja je malo zaklonjena drvećem, da li je to vaša kuća?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste, jeste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je ova zgrada na desnoj strani štala o kojoj ste govorili?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste. Tačno. Štala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li ste zamolili sekretara da tu fotografiju ne pokaže na ekranu? Sada smo na otvorenoj sednici. I naravno, ako se ne daju uputstva, fotografija će se emitovati. Ne znam da li je to emitovano. Možda nisu prikazane, ali vi biste trebali da... nisu prikazane, ali to je prilično nesmotreno ako ne dajete uputstva.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala vam, časni Sude. Ako možemo da pogledamo sledeću fotografiju po *Pravilu 65ter*, koja nosi broj 4883. Za gospodina sekretara u Zagrebu mislim da će to biti prethodna fotografija. Takođe ne treba da se javno prikaže. Ne. To bi trebalo da je u 8. tabulatoru. To je fotografija njegove štale. To je snimak iz blizine sa desne strane prethodne fotografije. Da, to je. Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete da pokažete Pretresnom veću gde je udarila ta granata ovu štalu ili kuću i da opišete šta ste videli?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ovdje. Tu. Pogođena tu. Evo, ovde.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, zaokružili ste crvenim flomasterom, pretpostavljam ne drvo, nego mesto na krovu gde je pogođena štala. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da, baš... pa baš je tu. Tu, na tom drvetu ali mislim u pravcu tamo. Ne merem tamo olovku provući. Evo, tu. Tu je preko toga...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: ... hajmo reći ovdje. Evo, ovdje, tu. Tu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Mnogo vam hvala.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, molim da se ovaj dokaz usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: A šta je sa prethodnom fotografijom?

TUŽILAC HEDARALY: To je bilo jednostavno samo da se pokaže mesto, ali može i ona da se uvrsti ako nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Ja ne insistiram, samo pitam ...

TUŽILAC HEDARALY: Bilo bi od pomoći da imamo obe u spisu, časni Sude, u pravu ste.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, onda koji broj će imati prva fotografija?

sekretar: Časni Sude, prva fotografija koja po *Pravilu 65ter* ima broj 04884 biće dokazni predmet Tužilaštva broj P181.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemamo prigovor.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P181 prima se u spis. Zatim sledeća fotografija koju je svedok obeležio?

sekretar: Časni Sude, fotografija koja po *Pravilu 65ter* ima broj 04883, obeležena od svedoka, biće dokazni predmet Tužilaštva broj P182.

SUDIJA ORIE: Koliko vidim, nema prigovora. Dokazni predmet Tužilaštva broj P182 prima se u spis. I oba dokazna predmeta, P181 i P182, biće pod pečatom.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, ako ponovo pogledate fotografiju, da li možete da locirate za Pretresno veće gde je pala ta druga granata u odnosu na vašu štalu? Da li je iza štale? Da li je pala desno od vaše štale, levo, ispred?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pala je ovdje, na desnu stranu. Kad gledamo odavde. A šta tu... (*nerazumljivo*) nemam nigdje... evo tu, ja.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na desnu stranu onako kako mi sada gledamo fotografiju. Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, izvolite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se što prekidam. Nisam siguran o čemu sada govorimo. Čitam prethodno svedočenje svedoka gde on kaže da se seća da su pale dve granate, jedna na njegovu štalu a druga na kuću njegovog rođaka. Nisam siguran kad gospodin Hedaraly formulisao pitanje gde je pala druga granata, o kojoj granati govorimo.

SUDIJA ORIE: Mada mislim da je u pisanoj izjavi kuća rođaka negde, takođe, pomenuta.

SVEDOK P-69: Nema, nema treće ...

TUŽILAC HEDARALY: To nije jasno u izjavi, časni Sude, tako da želim da to razjasnim.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda, molim vas, postavite konkretnije pitanje svedoku u vezi toga.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Nastavite. Svedoče, da li ste vi želeli nešto da kažete?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, nemam šta da kažem. Nema šta.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Druga granata o kojoj govorite a to se ne vidi na fotografiji, da li je to granata koja je pogodila kuću vašeg rođaka?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jest. U dvorište upala. Kad su bili tu svi.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. A ta kuća, to dvorište gde je pala ta granata nalazi se nadesno od ove fotografije koju sada imate pred sobom, taj dokazni predmet Tužilaštva broj P182. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ulažem prigovor na sugestivno pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, možete li...

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, on je već posvedočio a ja samo pokušavam da razjasnim to što je on rekao. Rekao je da je pogodila njegovu kuću i rekao je da je to desno odavde. Ja sam samo stavio te dve zajedno, tako da je jasno u zapisniku.

SUDIJA ORIE: Recite gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, u prethodnom odgovoru rekao je: "Da, u dvorište". A onda sledi pitanje: "Dakle, pogodila je kuću?" To nije razjašnjenje.

TUŽILAC HEDARALY: Izvinjavam se. Ukloniću deo gde se kaže "kuća" i samo ću koristiti reč "dvorište". To je u redu.

SUDIJA ORIE: Pokušajte sada, bez ikakvih dodataka, da vidite da li je svedok...

TUŽILAC HEDARALY: U redu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, dvorište kuće vašeg rođaka u koje je pala ta druga granata locirano je negde desno od ove fotografije koja se nalazi ispred vas, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P182. Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, idemo korak po korak. Kada ste rekli da je druga granata pala u dvorište, čije je to tačno bilo dvorište?

SVEDOK P-69: To je brata mi od strica. To je tu.

SUDIJA ORIE: Da. I video sam da ste pokazali na desnu stranu te fotografije. Da li ste hteli, u stvari, da kažete da je kuća vašeg brata od strica nadesno u odnosu na ovo što vidimo na fotografiji i da zapravo ta kuća ne može da se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK P-69: Pa, ne može. Ne može se vidjeti.

SUDIJA ORIE: Ali, da li je ta kuća nadesno u odnosu na vašu kuću koja se vidi na ovoj fotografiji?

SVEDOK P-69: Kad dolazimo ... kad dolazimo pred dvorište, onda desno, pa gore, a ova kuća oca je lijevo.

SUDIJA ORIE: Da, da. Samo za zapisnik: svedok je pokazao na desnu stranu fotografije i isto tako je napravio gest nadesno kada je govorio o tome gde se nalazi kuća njegovog brata od strica. Gospodine Hedaraly, molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi kažete da vaše selo, ne vaš zaseok, nego vaše selo – i ponovo vas molim da ne spominjete nijedno ime – rekli ste da je vaše selo bilo žestoko granatirano. Da li ste videli ili čuli granate? Na osnovu čega znate da je vaše selo bilo žestoko granatirano?

TUŽILAC HEDARALY: Preformulisacu pitanje, časni Sude, izvinjavam se. To je bilo loše postavljeno pitanje. I vidim da i gospodin Kehoe misli isto.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U vašoj izjavi rekli ste da je vaše selo bilo žestoko granatirano. Na osnovu čega ste to izjavili u vašoj izjavi?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, naravno... šta ... u izjavi ... granatirano ali ko će probrojiti te granate. Samo bježi u podrum, sklonište. Nema drugo. Granatirano da pozdravi ove izbjeglice ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste mogli da čujete kako padaju granate?

prevodioci: Napomena prevodilaca: Nismo čuli poslednji deo odgovora.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, čujem. Pa, naravno, čuo sam ali to ... grmljavina. To je mrak.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je bilo vojnika RSK u vašem zaseoku ili u vašem selu tog dana kada...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, nije bilo ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE:...je bilo granatiranje, 5. avgusta 1995? godine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: ...e, al' bilo posle, posle granatiranja naišla vojska.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, bojim se da će doći do nesporazuma ako koristite skraćenicu "VRSK" vojnici. Molim vas budite precizniji.

TUŽILAC HEDARALY: Da, i sam sam to, takođe, primetio.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, da li je u vašem selu onog dana kada je došlo do granatiranja 5. avgusta, bilo vojnika Republike Srpske Krajine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Nije bilo. Nije, zato što su otišli, pobjegli.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je bilo vojnika Vojske Republike Srpske Krajine u vašem zaseoku ili u vašem selu, u danima koji prethodi 5. avgustu?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa bilo pre, naravno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Koliko dugo pre nego što mi sada govorimo? Želim da se usredsredite na nedelju dana pre granatiranja, a ne godine pre, a ne mesecima pre, samo u danima pre granatiranja da li je bilo vojnika?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da, pre nedelju dana, pre četiri dana. To je ... gužva, bježi ... Planiraju kuda da bježe. Gore neg' partizani.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li je to nešto što se desilo tri, četiri dana pre granatiranja?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, pre četiri dana pripreme i bježi ... teže oružje već povlači se. Šta ti ja znam, je li. Ko će to popamtiti sve.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, mislim da je ovo pogodan trenutak za pauzu?

SUDIJA ORIE: U redu. Svedoče P-69, sada ćemo da napravimo pauzu. Nakon pauze od, recimo, pola sata ili malo više, nastavićemo. Da li to vama odgovara?

SVEDOK P-69: Odgovara.

SUDIJA ORIE: U redu. Dobro. Sada ćemo da napravimo...

SVEDOK P-69: Odgovara, samo da ne kasnimo puno. Da bježimo kući. Ha, ha, ha. Smije se i on.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada idemo na pauzu od 35 minuta.

SVEDOK P-69: Dobro. Tu riječ volim.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, da li ste spremni da nastavite?

TUŽILAC HEDARALY: Jesam, gospodine predsjedavajući.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, idemo sada na ono vreme kada ste išli prvi put da se sakrijete u šumu, 5. avgusta. Rekli ste u svojoj izjavi da ste pre nego što ste otišli u šumu sklonili neke predmete porodične imovine. Da li možete da kažete Pretresnom veću šta ste tačno uklonili ili sakrili?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Samo dva komada, dva i ništa više.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dva šta? Čega dva ste sklonili?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Možem i reći. Možem. Dva pištolja.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li su ti pištolji vama pripadali?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, nijesu bili nama, nego pokojnom mome sinu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A gde je vaš sin bio u tom trenutku?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: U tome trenutku nije on tu bio. On je pogin'o.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Kada je poginuo?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: U šestom mjesecu 1992. godine.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Nešto kasnije u svojoj izjavi kažete dok ste se krili u šumi da ste videli kako hrvatski vojnici pale Đukinu kuću. Molim vas, da li možete da kažete Pretresnom veću šta ste videli?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ulažem prigovor. Mislim da nije to ono što je svedok rekao u izjavi. U izjavi se kaže: "Nisam zapravo video kako je oni potpaljuju."

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dakle, uložio bih prigovor na pogrešnu karakterizaciju njegovog svedočenja.

SVEDOK P-69: Ne, nisam bio blizu.

SUDIJA ORIE: Gospodin Hedaraly će preformulisati svoje pitanje i možda će vam pročitati šta stoji u izjavi a onda tražiti daljnje objašnjenje. Gospodine Hedaraly, izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Možda moje korišćenje reči "zapaliti" i "vatra" je drugačije, ali ja ću preformulisati ...

SUDIJA ORIE: Ako pročitate, onda nećemo ...

TUŽILAC HEDARALY: (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) Svakako.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: "Video sam da je njena kuća iznenada počela da gori, zajedno sa senikom, pa sam pretpostavio da su je neki hrvatski vojnici polili benzinom. Nisam video stvarno kad su je zapalili. Video sam grupu hrvatskih vojnika, ali ne bih mogao odrediti njihov broj. " Onda ste rekli: "Znao sam da su hrvatski vojnici, jer nije bilo druge vojne prisutnosti na tom području u to vreme." Da li možete sada da nam objasnite šta ste vi to tačno videli kada je ta kuća planula? I molim vas, nemojte da pominjete prezime te osobe čija je kuća bila u plamenu.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da. Vidio sam možda jedno 600 metara daleko, vidio sam najednom da je počelo da gori. Potpalili je i prošli kraj jedne kuće. Ne tu, nego ovu – čujem, 600 metara, mislim dalečine i zapalili je, i tako.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu.

TUŽILAC HEDARALY: Možemo li, molim vas, da dobijemo dokument po *Pravilu 65ter*, koji nosi broj 4887, pod pečatom?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ponovo se izvinjavam što prekidam, ali ima neke konfuzije u odgovoru - da li je rastojanje bilo 600 ili 60 metara?

SUDIJA ORIE: Ja sam čuo 600 metara. Ali molim vas, da li možete to da proverite sa svedokom, gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinjavam se, svedoče, samo zbog razjašnjenja: da li možete tačno da nam kažete na kojoj udaljenosti je bila ta kuća koju ste videli kako gori? Da li je bila na udaljenosti od 600 ili 60 metara?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: 600, 600.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY: Ako možemo da se vratimo na dokument po *Pravilu 65ter*, koji nosi broj 4887. Mislim da je to za gospodina sekretara u Zagrebu poslednja fotografija u 8. tabulatoru i nosi oznaku ERN od 0543-3877.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Sada želim ... svedoče, želim da se fokusiram na noć 5. avgusta, kada ste se vratili i kad ste videli Ilijin leš. Dakle, pre svega, želim da vas pitam da li je na toj fotografiji pred vama vaša kuća?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jes'. Ovo je moja kuća, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li možete da nam kažete prema ovoj slici gde je bilo Ilijin leš?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Možem reći - pred verandom. To se ne vidi od loze. Pred verandom prema podrumu. Tu ima...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu ... Šta ste rekli?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: ...pa na toj slici...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Znači, na ovoj fotografiji ne može da se vidi gde je bio leš?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Jer samo možete da vidite van dvorišta? Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da. Da, da, da, da.

TUŽILAC HEDARALY: Molim vas, časni Sude, da li može da se primi ovaj dokument u spis?

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P183, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P183, pod pečatom prima se u spis.

TUŽILAC HEDARALY: A sada molim dokument po *Pravilu 65ter* koji nosi broj 4890, i takođe pod pečatom jer se u njemu nalazi ime svedoka. Gospodine sekretare u Zagrebu, to je crtež koji vam je juče dostavljen.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, svedoče, na dnu ove slike nalazi se neka vrsta vrata, na dnu u centru skice. Jesu li to ona crvena vrata koja smo videli na prethodnoj slici?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, vidim da ste ustali?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se, časni Sude, ali ne sećam se da sam ovo video. I kaže se da je to nacrtano 12. maja. I meni moj referent za predmet kaže da mi nismo dobili kopiju.

TUŽILAC HEDARALY: To je poslato zastupniku *e-mailom* juče posle podne ili sinoć, poslato je svim zastupnicima. To dolazi sa jučerašnjeg pripremnog sastanka, tako da sam odmah obelodanio.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Proveriću svoj *e-mail*, časni Sude. Ja...

TUŽILAC HEDARALY: Siguran sam da je to tamo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

TUŽILAC HEDARALY: Mogu li da nastavim?

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite u ovom trenutku. Ali, naravno, kakve su posledice ako nije bilo obelodanjeno, tek će se videti. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: *E-mail* je poslat sinoć u 18.22 časova.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nisam bio prisutan u to vreme i ne znam da li je to bilo upućeno našem referentu za predmet. Ali možemo da nastavimo, časni Sude i mi ćemo da se pozabavimo s tim.

SUDIJA ORIE: Da, hajde da nastavimo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, da li možete da nam potvrdite da su ova vrata pri dnu crteža ona crvena vrata koja smo videli na prethodnoj fotografiji?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A mesto gde ste vi videli Iliju je ovo mesto obeleženo crnim i pored toga piše "Ilija"?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste, jeste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Dakle, samo da mi ispravno shvatimo, telo je pronađeno unutar vašeg dvorišta koje smo videli na prethodnoj fotografiji. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U redu. Hvala, svedoče. Imam samo još jednu grupu pitanja za vas, a vezano za pljačku koju ste videli u danima nakon *Operacije Oluja* a koju su činili hrvatski vojnici. Dakle, kada se ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, postavljali ste svedoku pitanja o ovom crtežu. Šta želite da radite sa tim crtežom?

TUŽILAC HEDARALY: Želeo bih da ga ponudim u spis, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vidim da nema prigovora ni od jednog tima Odbrane. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P184, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P184 pod pečatom uvrštava se u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, u svojoj izjavi kažete da su hrvatski vojnici kasnije došli u vaš zaseok i pljačkali. Recite nam da li su tu uvek dolazili isti vojnici ili su u različitim danima dolazili različiti vojnici?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Različiti. Nijesu to uvijek bili isti. Dolazili iz Splita, iz Zadra. Sve komšije.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste neke od njih prepoznali?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, prepoznao sam ja njih kada sam se privuko, pa vidio. Ali šta?

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ovce kolju, deru...

prevodioci: Primedba prevodilaca: zamolite svedoka da ponovi poslednji deo

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Možete li da ponovite ovaj poslednji deo?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, poznao sam te ljude, komšije koji su živili u Zadru, u Splitu, je li ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Molim vas...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: ... kad nema domaćina, oni rade svoje, no ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Samo da razjasnimo, neki od tih vojnika su nekad bili vaše komšije. Da li nam to kažete?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, komšije, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li su svi oni bili vaše bivše komšije ili je bilo i ljudi koje niste prepoznali?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa bilo je, naravno. Uzme kolegu ovoga, onoga, idu zajedno. Ovaj kao vodi. Zna će ima šta, i tako.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li su svi oni nosili uniforme Hrvatske vojske, ako možete da nam kažete?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, mješano. Neki nijesu, neki jesu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A šta je sa onim konkretnim incidentom koji ste spomenuli u svojoj izjavi da su četvorica vojnika opljačkali kuću vašeg kuma Đoke; da li ste prepoznali tu četvoricu vojnika?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, nijesam, nijesam. Nijesam smio prići pa ih nijesam prepozno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A šta je sa onima koji su opljačkali vašu kuću, kada ste ih videli da odnose stvari na traktoru, da li ste prepoznali te vojnike?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Nijesam, nijesam. Ono što jest jest. Nijesam smio prići blizu.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, to je bilo sve što sam imao u ime Tužilaštva.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly. Svedoče P-69, sada će Odbrana imati priliku da vam postavlja pitanja. Prvo će da vas ispituje zastupnik Odbrane gospodina Gotovine, gospodin Mišetić.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro jutro, svedoče P-69.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro jutro, svedoče P-69.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gledam ovde vašu izjavu svedoka iz 1997. godine i u vašoj izjavi svedoka vi potvrđujete da vaše selo nije bilo izloženo granatiranju 4. avgusta 1995. godine, što je bio prvi dan *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Prvoga dana operirano je... mislim drugi dan, to je kao danas, večeras otišla vojska, sutradan. Sjutra dan pucano i granatirano. Sjutradan.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da, ali prvog dana nije bilo granatiranja u vašem selu, zar ne?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Nije prvog dana.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali vi u vašoj izjavi kažete da je vaša porodica sa ostalim vašim meštanima otišla već prvog dana. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možete li...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste, jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možete li Sudu da objasnite zašto je vaša porodica otišla tog prvog dana sa ostalim meštanima?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, vid'la druge, pa... druge vid'la i otišla s njima. To kad se uzdigne, isto ki i ovce, ki ovce kad idu u polje, pašnjak.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, vi kažete da su vaši meštani otišli jer su i drugi ljudi napuštali to područje?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, da. Jest.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Drugog dana, 5. avgusta u vaš zaseok su došli Milica i Ilija. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, možemo li da pređemo na privatnu sednicu na trenutak?

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim vas za uputstva....

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ilija je imao oko 40 godina. Da li je to tačno?
SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je Ilija bio vojnik u Vojsci Republike Srpske Krajine?
SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ima falinku u oku i nije iša' u vojsku nikako, ni u aktivnu, ni... ni u ovu divlju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada su Milica i Ilija stigli do vaše kuće, da li su sa sobom poneli svoje lične stvari?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: To ne znam. To ne znam jesu li ponjeli. Možda tašnicu neku i tako. Marendali, popili piće neko. Onda počele granate i mi smo otišli u podrum.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Rekli ste ranije da kada ste se povukli u šumu da ste poneli sa sobom dva pištolja. Da li znate, da li je Ilija...

TUŽILAC HEDARALY: Ulažem prigovor. Pogrešno je rečeno. On je rekao da je te pištolje sakrio a ne poneo sa sobom.

SUDIJA ORIE: Ako hoćete da ih sakrijete, naravno da morate da ih uzmete.

TUŽILAC HEDARALY: Da. Ali ovde se sugeriše da ih je poneo u šumu.

SUDIJA ORIE: Da, to jeste bila sugestija koja...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako sam shvatio, ali mogu da razjasnim.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, pojasnite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče, kada ste ranije govorili o tome da ste sakrili dva pištolja, recite nam gde ste ih sakrili?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Bacio u pušnicu đe se suši meso i tako to i propalo i ostalo bačeno, i bježi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li znate da li je Ilija imao neko oružje kada je stigao u vašu kuću?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Nije imao ništa. Goloruk.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi u vašoj izjavi kažete da: "Milica i Ilija izašli su iz civilnog konvoja i potražili sklonište u mom domaćinstvu." O kakvom vi to civilnom konvoju govorite?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, prvo ona kolona cijela... i vratili su se, mislili ići kući. Sjetili se – nema drugo nego ići kući. A šta će? I tako se svrnu kod mene i tu ih zatekne smrt. I eto ti. Nema tu drugo... politiziranja nikakvog.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A da li je taj civilni konvoj prolazio kroz vaš zaseok?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ne, nego kretalo se preko Pađana.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako znate, gde je taj konvoj išao?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa išao je preko Srba, *Mihagova*, Drvara i dalje preko *Oštrejla*, Petrovca.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je u tom konvoju bilo i vojnika Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, dašta je. Bilo, bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li znate da li je u tom konvoju bilo i tenkova Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: To ne znam. To ne znam, brate. Zato što to ide na dva kraja. Cesta preko Pađana, to je od nas tri kilometra dalje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SUDIJA ORIE: Mogu li da zatražim od strana, kad god se postavlja to pitanje o prisutnosti vojnika, da se uvek istraži da li je to bila organizovana prisutnost ili je to bio jedan vojnik među civilima koji nije bio na dužnosti, ili je bio zajedno sa drugim vojnicima, ali ne iz svoje jedinice i tako dalje. To bi zasigurno bilo od pomoći Pretresnom veću da bolje shvati neka od spornih pitanja u ovom suđenju.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče P-69 ...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ma, nema tu ... kakvi... to je išlo bez ... bez ikakve organizacije, to je ... bježi kud ko zna. Nema drugo. Kad grmi svak' se za sebe boji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da je sudija želeo da pita u vezi sa tim vojnicima u konvoju. Da li je vojska tada išla na jedan organizovan način ...

SUDIJA ORIE: Ne, to sigurno nije bilo ono što sam ja želeo da pitam svedoka. Vi ste ranije rekli: "Da, naravno da je bilo vojnika u konvoju." Možete li nam reći...

SVEDOK P-69: Pa, naravno ...

SUDIJA ORIE: ... da li su ti vojnici bili deo neke vojne jedinice ili su oni tamo bili pojedinci koji su bežali na sigurno mesto?

SVEDOK P-69: Pa, pojedinci. Pojedinci. Jer sam rek'o, to je bježalo.

SUDIJA ORIE: Da. A da li su oni tamo bili sa drugim vojnicima iz svoje jedinice?

SVEDOK P-69: Ma, kakvi. Pa, to je... ne znate kud ko ...

SUDIJA ORIE: A recite nam kako ste vi videli da su to bili vojnici? Da li ste vi to lično videli ...

SVEDOK P-69: Pa, nijesam vidio ...

SUDIJA ORIE: ... ili ste se o tome raspitivali?

SVEDOK P-69: Pa, raspitivali. Pa, nijesam ih vidio tri kilometra dalje. Nisam vidio to, ali bježi kud ko zna.

SUDIJA ORIE: Znači, vi pretpostavljate da mora da je tamo ...

SVEDOK P-69: Da ...

SUDIJA ORIE: ... bilo pojedinačnih vojnika u tom konvoju? Da li sam vas dobro shvatio?

SVEDOK P-69: Pa, tačno. Neki su i ostali. Neki su i poginuli. Neki ... kud ko ...

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Moram ponovo da pređem na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, samo da vas obavestim da smo našu prethodnu sednicu završili na privatnoj sednici. Išao bih na otvorenu sednicu kad smo diskutovali sa svedokom koliko nam vremena treba za pauzu. Sada smo ponovo na otvorenoj sednici.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče P-69, vi u svojoj izjavi kažete da je jedan hrvatski vojnik prisilio Dmitra da ode s njim?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je taj hrvatski vojnik tražio od Dmitra da mu pokaže smer kuda da ide?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ne, to ne znam. To ne znam, to je iza čoška, već se ne vidi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Takođe ste rekli da kada je – samo da budem siguran – rekli ste da je hrvatski vojnik odveo Dmira iza čoška Dmitrove kuće i da ste onda čuli jedan rafal automatske paljbe. Ja znam da je teško ...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ...13 godina kasnije da se toga setite, ali da li nam možete dati otprilike neku predstavu o tome koliko je bilo pucnjeva u tom rafalu? Ili da možda drugačije formulišem pitanje: koliko je bilo ...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: ... ko će to još...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ... pucnjeva u rafalu...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: ... ko će to još ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ... koji ste čuli?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ma, ko će se to sjetiti. To je već 13 godina. Ko će to ... da to o tom ... mislim, pojedinačno. To je ... to se pucalo na sve strane.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Rekli ste: "Pucalo se na sve strane." Kada govorimo o tom rafalu automatske paljbe koji ste vi spomenuli, da li vi kažete da je taj rafal ispalio onaj vojnik koji je Dmitra odveo iza kuće ili da ste vi tamo generalno čuli neku paljbu?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Neku paljbu ... Pa, naravno. Nisam ja mog'o ni vidit.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste kasnije tog dana otišli ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da pokušamo da to razjasnimo. Svedoče P-69, mi shvatamo da vi niste videli rafalnu vatru. Ali taj rafal automatske paljbe koji ste spomenuli, da li je to bilo odmah nakon što je hrvatski vojnik odveo Dmitra iza kuće?

SVEDOK P-69: To je bilo ... to je bilo odmah ali je li pucalo u njega ili u nekoga, ko zna koga ili ... šta ja znam. To nijesam očima gledao. Samo slušao i bježim ...

SUDIJA ORIE: Da li ste vi to čuli kratko vreme nakon što je hrvatski vojnik otišao sa Dmitrom iza kuće ili je to bilo za 30 sekundi ili za pet minuta ili nakon pola sata? ...

SVEDOK P-69: Pa, to ti je nakon minutu, pola minute. To je bilo brzinom.

SUDIJA ORIE: Da, da.

SVEDOK P-69: Da li je u njega ili kraj njega ili ... šta ja znam.

SUDIJA ORIE: Da. Recite nam, to što ste čuli, da li je zvuk koji ste čuli dolazio iz blizine, sa udaljenosti, recimo, na kojoj su bili Dmitar i hrvatski vojnik ili je taj pucanj došao iz neke veće daljine? Šta je vama palo napamet kada ste čuli taj pucanj – da li to dolazi iza kuće ili sa nekog drugog mesta, čak i ako to niste videli?

SVEDOK P-69: Pa, mislim ...

SUDIJA ORIE: Šta ste čuli?

SVEDOK P-69: Pa, mislim dalje od tog ... ko to more procjeniti. To je kao ... kao da je po kilometra, a to je 50 metara.

SUDIJA ORIE: Vi, zapravo, kažete da je to 50 metara?

SVEDOK P-69: Da.

SUDIJA ORIE: Ali vi to niste videli? Kada ste čuli ...

SVEDOK P-69: Pa, nijesam vidio. Ne daj bože reći ono što nije.

SUDIJA ORIE: Da. Ali kad ste čuli, da li vam je palo napamet da ti su ti rafali došli otprilike sa onog mesta gde su ova dvojica bila iza kuće ili vam je palo napamet da je rafal došao sa neke druge lokacije?

SVEDOK P-69: A, nije meni palo na um ništa, nego – bježi, bješte noge. Znae šta to znači? Kakvi ... sigurno ja razmišlj'o ...

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo za obaveštenje Sudu, mislim da to možda nije prikladno s ovim svedokom, ali verujem da će Tužilaštvo i/ili Odbrana dostaviti izveštaj sa obdukcije, koji bi mogao da bude relevantan za ovo pitanje, jer se ovde spominje jedna puščana rana, a kasnije ćemo raspravljati oko praska artiljerijske vatre u odnosu na onu ulaznu ranu.

TUŽILAC HEDARALY: To je tačno. Nismo planirali uvođenje obdukcijskog izveštaja putem ovog svedoka, ali u nekom trenutku ćemo uvesti preko ...

SUDIJA ORIE: Ali zar ne bi bilo korisno za Pretresno veće da dobije takav obdukcijski izveštaj što je pre moguće, kad neki svedok svedoči o nekom takvom događaju, tako da možemo da vidimo u kojoj meri je ... da li taj izveštaj kompatibilan ili ne sa onim što svedok svedoči? Hoću da kažem - zašto čekati?

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, to je zabeleženo za buduće slučajeve kada ćemo imati svedoka koji će svedočiti o ubijanju, a mi ćemo da pokušamo da nabavimo taj dokument za Pretresno veće u najkraćem mogućem roku.

SUDIJA ORIE: Da. Mi ne moramo biti hranjeni na sličan način kao što je hranjena porota sa nekoliko komadića informacija. Mi ćemo pokušati da razmotrimo sve dokaze koliko je to moguće u njihovom kontekstu. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče P-69, vi u svojoj izjavi kažete da ste trčali od 500 do 1.000 metara uzbrdo. Sa tog položaja vi, zapravo, niste mogli da vidite kako je počela vatra u Đurđinoj kući, zar ne?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ma, oklen ću viditi. Nisam vidio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I dok ste bili u šumi naišli ste i na druge ljude koji su se krili u toj šumi, zar ne? Nemojte nam spominjati imena.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: To je bilo kada sam otišao dalje. To nije bilo istog dana. I onda sam naišao na te ljude 30 sata ili 13 sati ...

prevodioci: Napomena prevodilaca: prevodiocu nije jasno šta je svedok mislio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možemo li da ponovo pređemo na privatnu sednicu, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče P-69, potrebno je da pojasnimo jednu stvar u transkriptu, pa ću da vas zamolim da to opet ponovite. U jednom od vaših odgovora pitao sam vas ... u jednom od mojih pitanja pitao sam vas da li ste takođe naišli

i na druge ljude koji su se skrivali u šumi. Vi ste odgovorili: "To je kad sam otišao dalje. To nije bila u istom danu. I onda sam naišao na te ljude 30 sata ili 13 sati". Možete li da razjasnite što ste tačno odgovorili? Je li to bilo 30 sati kasnije ili 13 sati kasnije?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, 30 sati, 30 sati kasnije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam na ovom odgovoru. Vi u svojoj izjavi kažete da ste se vratili iz šume kući 11. ili 12. avgusta i da ste primetili da vam je kuća bila u neredu. Da li je tačno da je vaša kuća tog dana bila pretražena ali nije bila i opljačkana?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Nije bila opljačkana, nego neke slike polupane i roba bačena na gomilu i tako.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znači, tek oko 15. avgusta vi ste počeli da vidate ljude kako pljačkaju vašu kuću?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, naravno. Jesam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ranije su vam postavljena neka pitanja o tome ko su bili ti ljudi. Recite nam, kada su ti ljudi došli u vaš zaseok, da li su došli u civilnim automobilima?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ha, došli sa civilnim automobilima. To sve komšije. Sve to komšije radile. To ... uniformu more obući kad ko 'oće.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da ste ranije u svom svedočenju rekli da su to bile vaše komšije koje su došle iz Zadra. Da li sam to dobro shvatio?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, jest. Iz Zadra, iz Splita, Šibenika.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ti ljudi koji su pljačkali u vašem zaseoku, da li su oni te stvari odvozili natrag u Zadar, Split i Šibenik, ili su ...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, naravno...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ...se oni vratili natrag u vaš kraj i tamo zadržali te stvari?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: A većinom je ... a većinom je to otišlo dalje i skriveno u kući. Skriveno i sada neda da uđem tamo i da vidim. Ma, kakvi. I burad i bačve ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I u nekom trenutku krajem avgusta stigli ste u bazu Ujedinjenih nacija u Kninu. Da li se sećate ...

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ...da li ste pripadnicima UN CIVPOL-a rekli za Ilijin leš koji ste pronašli u svojoj kući?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Objasnio.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude ... oprostite. Gospodine sekretare, da li možemo da dobijemo dokument po *Pravilu 65ter* koji nosi broj 4251. Svedok u Zagrebu nema kopiju tog dokumenta, gospodine sekretare. Ako je potrebno, mi ćemo ga ponuditi u spis od strane Odbrane, ali ovo je izveštaj UN CIVPOL-a iz septembra meseca koje obuhvata i ovaj incident. Za zapisnik: časni Sude, još jednom, tražimo da to bude ponuđeno u spis preko Odbrane. To je izveštaj UN CIVPOL-a, načelnika sektora, Jana Ellebyja, upućeno načelniku policije, odnosno MUP-a, gospodinu Cetini, u Zadru, od 19. septembra 1995. godine.

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor. Gospodin Elleby će svedočiti, tako da nemamo prigovor na ovaj dokument.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, možete li ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možda bi sada to trebalo da se uvrsti pod pečatom, jer se pojavljuju imena nekih žrtava i kako se to ne bi povezalo sa ovim svedokom.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D179, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče P-69, bio sam nepažljiv i nisam vam postavio još jedno dodatno pitanje. Ova pljačka koju ste videli, da li ste je prijavili ili UN CIVPOL-u ili hrvatskoj policiji?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ma, kakvi. Kome ću prijaviti? Tek sam poslje doš'o kod UNPROFOR-a. A šta treba javiti? Kome? Šta?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U nekom trenutku dok ste bili u bazi Ujedinjenih nacija, u bazu je došao doktor Lang, kao izaslanik predsednika Tuđmana. Da li se sećate toga?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Jeste, sjećam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate šta je doktor Lang rekao civilima u bazi Ujedinjenih nacija?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ha, pa reko je ljepo – ko će ostati nek' ostane, ko neće, neće, je li. A ljudi ka ljudi, kaže, ha, da ostanem, pa da me ubiju. Pa ovo ono, ljudi strašivi, čuješ. Tu je bio i biskup iz Šibenika.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate šta je biskup iz Šibenika rekao ljudima u bazi?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, postavio neki pitanje, tu ima raje dosta, naroda, postavio neki pitanje, kaže: "Možemo li dobiti riječ?" "Možeš". Kaže samo: "Jesmo li

pred Bogom jednaki?" Kaže: "Jesmo". He, nije znao odgovorit jesmo li jednaki. "A što onda jedan drugoga 'oće da ubije?" Ja zino, šta ću. Eto, tako je to bilo. Tako je to bilo, brate. Ko će detalja sjetit se. To sam ja zaboravio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali vi ste bez obzira na to odlučili da napustite Hrvatsku u septembru 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Točno, radi toga spoja ... spoja sa familijom, jer sve je to otišlo. Ko zna je li to poginulo, to stradalo ili šta ja znam. Jer da ostanem sam, he, nezgodno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu? Molim privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Idemo na privatnu sednicu.

sekretar: Časni Sude, sada smo na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

(Pretnesno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Videolink je u prekidu. Iz tog razlogaa, mi ćemo imati vrlo kratku pauzu, a nastavićemo odmah nakon što videolink bude ponovo uspostavljen, a zatim ćemo da radimo do kraja bez druge pauze.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Budući da je videolink ponovo uspostavljen, mogu li da proverim s vama, gospodine sekretare, da li možemo da se vidimo i da li mogu da nas čuju.

sekretar: Da, časni Sude. Izvinjavam se, imali smo malih problema na vezama.

SUDIJA ORIE: Da. Sada je na vama, gospodine Hedaraly, da postavljate dodatna pitanja svedoku.

TUŽILAC HEDARALY: Da, časni Sude. Postoji nešto što želim da razjasnim.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedoče, radi se o odgovoru na pitanje koje vam je postavio gospodin Mišetić, a to je u transkriptu 43. stranica, redovi od 12. do 15. Postavljeno pitanje je bilo sledeće: "Što se tiče vojne kasarne u selu Pađeni, da li znate da li su vojnici Vojske Republike Srpske Krajine evakuisani sa tog mesta 5. avgusta?" I vi ste odgovorili: "Da, jesu". Jedino što želim da razjasnim je sledeće: da li znate da je baš to bio dan kada su vojnici evakuisani ili jednostavno znate da su se oni evakuisali ali niste sigurni za datum?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: To da vam kažem, pa to su ... odma' su otišli 5. avgusta. Sve je to otišlo iz Pađena.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Rekli ste da je sve otišlo do 5. avgusta. Dakle, da li su otišli baš 5. avgusta ili pre toga ili - da li imate informacije o tome kad su tačno oni otišli?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Ha, pa nemam. To je sve one noći bilo i ... 5. avgusta to je sve otišlo. Nema tu da je ostalo ... ništa. Samo oni ... oni koji su mještani al' to je većinom otišlo. To možda bangrljavo nešto, staro. I mene su zvali. Ja nisam iša'. Zvali me, imali i kola i sve. Kud da idem? Šta? Eh ...

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A ko vas je zvao da pođete s njima?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Pa, zvali me ... zvale me komšije, zvali, ubjeđivali me da idem, pa žena isto. Ali ja kažem: "Kud ću?" Kakvi. Napustiti kuću. Al' došlo vrijeme da moraš napustiti kuću ...

TUŽILAC HEDARALY: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Hedaraly.

(Pretresno veće se savetuje)

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: Svedoče P-69, imam nekoliko pitanja za vas. Rekli ste nam ranije da su se vojnici Vojske Republike Srpske Krajine pripremali za odlazak. Rekli ste da je to bilo tri ili četiri dana pre nego što se dogodilo granatiranje. Rekli ste da su se pripremali. Onda ste rekli: "Oni su već se izvlačili teško naoružanje." Možete li nam reći gde je bilo stacionirano to teško naoružanje koje su izvlačili, ako znate?

SVEDOK P-69: Ne znam, ne znam de je to bilo deponirano. To ne znam, samo to otišlo odmah u toj gužvi. To sve u dva dana.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li je u vašem selu, u vašem zaseoku bilo teškog naoružanja?

SVEDOK P-69: Nije kod mene. Kod mene nije bilo. Nema neke šume, nema ...

SUDIJA ORIE: U redu. E sad, možda je došlo do zabune ili do nesporazuma. Pitao sam vas da li je bilo teškog naoružanja u vašem zaseoku pre nego što je počelo granatiranje?

SVEDOK P-69: Prije na ... na jedno pola dana, kako bi ti rek'o, do pola noći bilo kamiona nekih tamo u toj šumi, između planina dviju, u toj šumi bilo i otalen su otišli, ali ostala dva kamiona, tri. Nije bilo šoferi.

SUDIJA ORIE: Da. A ti kamioni su pripadali Vojsci Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69: Da. Da, da. Tačno tako.

SUDIJA ORIE: Da li možete da nam kažete koliko je to približno bilo daleko od vašeg zaseoka? Koliko bi vam vremena trebalo da odete peške do tog mesta gde su se nalazili kamioni?

SVEDOK P-69: Pa, ima ... ima jedan kilometar. Nema ni kilometar.

SUDIJA ORIE: Ako kažete da ima manje od kilometra, da li je to možda pola kilometra ili skoro kilometar?

SVEDOK P-69: He, nisam ja mjerio to. To nisam mjerio dužinu.

SUDIJA ORIE: Da. Pitao sam vas o vašem zaseoku. A što se tiče vašeg sela, da li je tamo bilo teškog naoružanja?

SVEDOK P-69: Ma, kakvi. Nije bilo. Nije, nije.

SUDIJA ORIE: Sada prelazim na jednu drugu temu. Govorili ste nam o kući vaše komšinice Đurđe, koja je gorela i rekli ste: "Video sam da je njena kuća iznenada počela da gori, zajedno sa senikom." Dakle, možete li da nam kažete taj senik – pretpostavljam da je to isto što i plast sena, ali engleski nije moj materinji jezik – dakle, koliko je bilo rastojanje između kuće i tog zapaljenog plasta sena? Možete li da nam kažete da li je rastojanje bilo pet metara od kuće ili 50 metara od kuće? Kolika je bila razdaljina između tog plasta sena i kuće?

SVEDOK P-69: Jedno 300 metara od kuće moje. To je kuća nasamo kraj glavnoga puta. Kraj puta. E, tako je, kraj ceste. Nije ... *(nerazumljivo)*

SUDIJA ORIE: Dakle, odgovorili ste na pitanje o udaljenosti ili barem vaš odgovor je bio o udaljenosti između vaše kuće i kuće vaše komšinice. Ono što ja konkretno želim da znam jeste koliko metara je stog sena udaljen od kuće vaše komšinice?

TUŽILAC HEDARALY: Gospodin Tieger mi je upravo skrenuo pažnju da je senik očigledno mesto gde se drži seno i ne radi se samo o plastu sena. Ovo je čisto radi razjašnjenja.

SUDIJA ORIE: Pa, barem je dobro to znati. Sumnjao sam da li sam razumeo englesku reč. Ali hajde da ne zbunjujemo svedoka. U vašoj izjavi kažete: "Kuća je izgorela zajedno sa senikom." E sad, kažite nam koja je bila razdaljina između kuće i senika?

SVEDOK P-69: Između sjena i kuće, to je razlika jedno deset metara. Vi već znate kako se drži seno i vamo stambena kuća. Zapaljene obadvije.

SUDIJA ORIE: Da. Da li su počele da gore u isto vreme ili je prošlo nešto vremena, to jest, prvo je počela da gori kuća, a nakon tri, četiri ili pet minuta počeo je da gori senik? Ili su počele da gore u isto vreme?

SVEDOK P-69: Pa, to je ... u isto vreme. Šta, nema tu razlike. Ja gledam sa visine gore, jedno 500 metara luft linije.

SUDIJA ORIE: I videli ste da kuća i senik gore u isto vreme. Da li je to tačno?

SVEDOK P-69: Tako je. Tako je.

SUDIJA ORIE: Ja nemam više pitanja za vas. Da li Odbrana ima još neka pitanja za ovog svedoka koja proizilaze iz pitanja Pretresnog veća?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da. Ja imam nekoliko pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Svedoče P-69, gospodin Mišetić ima još nekoliko pitanja za vas.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Svedoče P-69, kad ste počeli da svedočite, a to je na 16. stranici, redovi od 9 do 13, rekli ste: "Ne znam koliko granata je palo na naše područje, ali mogu vam reći da je u donjem dijelu sela, koje se nalazi na drugoj strani železničke pruge, mesto na koje je pala većina granata." Pretpostavljam da iz ovog odgovora, kao prvo, dozvolite mi da utvrdim da li železnička pruga deli vaše selo. Je li to tačno?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Tačno, tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Koliko je vaša kuća daleko od železničke pruge?

SVEDOK P-69 – ODGOVOR: Tri kilometra.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Još jedno dodatno pitanje za vas, svedoče P-69, i verovatno je to poslednje pitanje.

ISPITIVANJE OD STRANE PRETRESNOG VEĆA – NASTAVAK

SUDIJA ORIE: Kada ste rekli da ne znate koliko je granata pogodilo vaš kraj, ali taj donji deo sela, s druge strane železničke pruge, je mesto gde je pala većina granata, šta bismo tamo mogli da pronađemo, u tom donjem delu sela sa druge strane železničke pruge? Je li to bilo industrijsko područje? Možete li nam reći što je pogođeno tim granatama u donjem delu sela?

SVEDOK P-69: Nema tu nikakve ni kasarne, ni ... ni, ovaj, ni magacina, ni ništa. Selo.

SUDIJA ORIE: Kada kažete "selo" da li mislite da su ljudi tamo stanovali u kućama?

SVEDOK P-69: Pa, naravno. Stanovali.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK P-69: Ali niko nije ubijen. Većina njih je pobjegla. Ali, čak i oni koji su ostali tamo, nisu bili ubijeni.

SUDIJA ORIE: Ali nije bio industrijski kompleks u tom delu sela?

SVEDOK P-69: (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) rezervoari, ali to nije uhvatila vatra ili bilo šta. To je vojska imala, ali su oni otišli.

SUDIJA ORIE: Da. Hoćete da kažete da je skladište goriva i nafte bilo vojno skladište, mada ga je vojska napustila. Je li to ono što je vaše svjedočenje?

SVEDOK P-69: To su bili rezervoari veliki, goriva, šta ja znam kakvog goriva, avio gorivo, šta ja ... i to sve ostalo prazno. Nema tu ništa. Ruše se i zgrade, sve pomalo propada.

SUDIJA ORIE: Rekli ste da je to pripadalo vojsci?

SVEDOK P-69: Da.

SUDIJA ORIE: Možete li da nam kažete kako ste znali da su ti rezervoari nafte i benzina pripadali vojsci?

SVEDOK P-69: Kako? Kad je tu vojska radila. Prije je tu bio komšija na mašini, mašina koja je manevrisala sa cisternama. Kako ne bih znao. To je tri kilometra od mene.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na vašim odgovorima. Da li još ima pitanja zbog pitanja Pretresnog veća?

TUŽILAC HEDARALY: Nema, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Svedoče P-69, ovim se završava vaše svedočenje. Želim da vam se mnogo zahvalim što ste došli i što ste odgovorili na pitanja koja su vam postavljale strane i na pitanja koja vam je postavilo Pretresno veće. Nadam se da ćete na vreme da se vratite kući i da nije bio prevelik teret da dođete da svedočite sa mesta gde je bio uspostavljen video link. Mnogo vam hvala.

SVEDOK P-69: Molim, molim.

SUDIJA ORIE: Videolink nam nije više potreban. Hvala puno na pomoći i gospodinu sekretaru sa druge strane linije.

sekretar: Hvala, časni Sude.

(iskaz svedoka putem videolinka je zaključen)

SUDIJA ORIE: Ovi se videolink prekida i vraćamo se u Hag. Želeo bih da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Sada ćemo da prekinemo sa radom do sutra u 9.00 časova u istoj sudnici broj II.

Sednica je završena u 13.08 h

Nastavlja se u sredu, 14. maja 2008. godine u 9.00 h.

